

Basisopleiding Burgerlijke Stand

Thierry Meganck & Maurice Goffart
19 en 21 november 2024

1. De burgerlijke stand

De burgerlijke stand

Doel:

- De staat van een persoon vaststellen
- De rechtszekerheid inzake de staat van de persoon te garanderen
- Het bewijs van de staat van de persoon te verzekeren, door middel van de akten van de burgerlijke stand, en dit bewijs zorgvuldig te bewaren

Ambtenaar van de burgerlijke stand

- Beheer burgerlijke stand is bevoegdheid CBS
- Ambtenaar van de burgerlijke stand (ABS) is:
 - De burgemeester
of
 - Een schepen die door het CBS is aangeduid
- Persoonlijk en hoofdelijk verantwoordelijk voor de burgerlijke stand

Ambtenaar van de burgerlijke stand

- Voornaamste taken:
- Het nauwkeurig naleven van alle bepalingen in verband met de akten van de burgerlijke stand.
- Het opnemen in de DABS van:
 - Gerechtelijke beslissingen (Bv.: vonnis adoptie)
 - Wijzigingen (Bv.: verbetering van een materiële vergissing)
 - Akten voorgeschreven bij wet (Bv.: akte van erkenning)
 - Buitenlandse akten betreffende Belgen (Bv.: huwelijk in Canada) [vanaf 01/01/2025: alle akten die voorgelegd worden]
- Afleveren van afschriften en uittreksels uit akten van de burgerlijke stand
- Voltrekken van het huwelijk
- Onderzoek voeren naar schijnhuwelijk, schijnwettelijke samenwoning of frauduleuze erkenning
- Buitenlandse akten of beslissingen erkennen

Controle en advies op de ABS

- De procureur des Konings:
 - Houdt toezicht op de ABS en de DABS
 - Geeft advies op vraag van de ABS bij ernstige moeilijkheden om een akte op te maken
 - Dit advies is soms expliciet voorgeschreven zoals bij:
 - Onderzoek schijnhuwelijk
 - Beslissingen rond buitenlandse akten en beslissingen
 - Beslissingen art. 10 WBN
 - Advies rond voornaamsverandering bij gerechtelijke antecedenten

ABS is verhinderd

- Verhinderd kan betekenen:
 - De ABS is niet beschikbaar (vakantie, ziek, afwezig voor andere taken, ...)
 - De ABS is wettelijk verhinderd. Dwz hij zou een akte moeten opstellen van:
 - Zichzelf
 - Zijn echtgeno(o)t(e) of wettelijk samenwonende partner
 - Zijn bloedverwanten in de opgaande of in de nederdalende lijn
 - Zijn bloedverwanten in de zijlijn tot de tweede graad
 - De ABS kan ook niet optreden als getuige bij het huwelijk van diezelfde personen
 - Deze wettelijke beperking geldt ook voor jezelf als gemachtigd beambte!

ABS is verhinderd

De ABS wordt, als hij verhinderd is, vervangen door de eerste die beschikbaar is van onderstaande personen:

- De burgemeester (tenzij die zelf ABS is)
- Een schepen in volgorde van benoeming
- Een gemeenteraadslid in volgorde van benoeming

In de praktijk:

- Geen expliciet besluit nodig voor deze vervanging
- ABS wordt vervangen indien langere tijd afwezig
- ABS wordt vervangen om huwelijken te voltrekken als die verhinderd is
 - Het feit dat het huwelijk wordt voltrokken door de derde schepen wil automatisch zeggen dat de ABS, B, 1ste schepen en 2de schepen verhinderd waren.

Gemachtigde beambte DABS

- De ABS kan beambten van het gemeente bestuur machtiging verlenen voor alle inzake het opmaken van akten van de burgerlijke stand.
- Dit kan via een speciale schriftelijke machtiging (onderhands geschrift)
- Dit kan niet voor:
 - Teken van een huwelijksakte (= de persoon die het huwelijk voltrokken heeft)
 - Teken van een akte ambtshalve vernietiging (= ABS zelf)
 - Beslissingen van de ABS (goedkeuringen of weigeringen huwelijk, voornaamsverandering, buitenlandse akten, ...)

Akten Burgerlijke Stand

De wet omschrijft welke akten in de DABS opgenomen kunnen worden. De inhoud ervan is wettelijk bepaald.

Het burgerlijk wetboek definieert volgende akten en hun inhoud:

- Akte van geboorte (van een vondeling)
- Akte van prenatale erkenning
- Akte van erkenning
- Akte van verklaring van naamskeuze
- Akte van aanpassing van de registratie van het geslacht
- Akte van huwelijk
- Akte van overlijden
- Akte van een levenloos kind
- Akte van afwezigheid
- Akte van voornaamsverandering
- Akte van naamsverandering
- Akte van echtscheiding
- Akte van adoptie
- Akte van herroeping of herziening van adoptie of van nietigverklaring
- Akten van Belgische nationaliteit

Voor 31 maart 2019

Vanaf 31 maart 2019

- Akten maken we digitaal

<- dit is een akte, die staat ergens op een server in Brussel ...

DABS

Tegenover voor 31 maart 2019:

- Geen akte van huwelijksaangifte of akte van aangifte van erkenning meer - wel nog steeds een verplichte handeling
- Geen expliciete overschrijving van beschikkende gedeeltes van vonnissen betreffende afstamming, verbetering, ...

Authentieke akten

- Akte opmaken = akte tekenen
 - Eenmaal opgemaakt niet eenvoudig te wijzigen
 - Lees akten grondig na in draft
 - Lees ze voor aan verschijnende partijen
- Bewijskracht
 - Eenmaal getekend hebben akten bewijskracht tot valsheid in geschrifte
 - Fouten worden verbeterd door de familierechtbank of uitzonderlijk door ABS zelf (wettelijk voorgeschreven)
 - Zolang een fout niet verbeterd is, is de akte juist en heeft ze gevolgen

Drie inputs in de DABS

- Nieuwe akte door de ABS
 - Voorbeelden: akte van geboorte, akte van huwelijk, akte van erkenning, ...
- Melding (wijziging door de griffier op basis van een Belgisch vonnis of arrest) of door de FOD Justitie:
 - Voorbeelden: melding echtscheiding, melding naamsverandering
- Gewijzigde akten (wijziging door de ABS op basis van een vonnis/arrest, materiële vergissing, ...)
 - Voorbeelden: vonnis afstamming, verbetering van een typfout in de naam, ...

Historiek op akten via

- Een nieuwe akte maken die een of meerdere akten wijzigt
 - Voorbeelden: akte van erkenning, akte van voornaamsverandering, ...
- Melding (wijziging door de griffier op basis van een Belgisch vonnis of arrest) of door de FOD Justitie:
 - Voorbeelden: melding echtscheiding, melding naamsverandering
- Gewijzigde akten (wijziging door de ABS op basis van een vonnis/arrest, materiële vergissing, ...)
 - Voorbeelden: vonnis afstamming, verbetering van een typfout in de naam, ...

Gewijzigde akten

- vonnis afstamming
- vonnis verbetering
- gevolgen vonnis nietigverklaring
- materiële vergissing
- op basis van een andere akte
- gevolgen ambtshalve vernietiging

Meldingen

- Beslissing terugkeer na afwezigheid
- Beslissing terugkeer na gerechtelijk overlijden
- Beslissing nietverklaring huwelijk
- Vergunning naamsverandering KB
 - Intrekking vergunning naamsverandering KB
- Beslissing echtscheiding

Proces-verbaal

- Indien onmogelijk om digitaal op te maken
 - Korte uitval + personen verschenen: maak akte later op
 - Lange uitval of dringend: maak PV

Personen in akten

- Rijksregisternummer als verbindingsmiddel
- Zoek steeds met opvraging 40!
- Controleer en herstel als collecte mislukt

2. Bevoegdheid - Inhoud - Bijlagen

Bevoegheid

- Eerst internationale bevoegdheid.
 - Kan een Oezbeek in België van voornaam veranderen?
- Dan welke ABS?
 - Bij welke ABS kan een Belg die in het buitenland woont terecht voor zijn voornaamsverandering?

Inhoud akten - Modellen

- Is je draft juist?
 - Wettelijke inhoud akten
 - Bv. vermeldt de adoptieakte de oorspronkelijke ouders?
 - Vorm afschriften en modellen
 - Hoe ziet het er uit op de draft?

Verplichte bijlagen DABS

- Wettelijk bepaald
 - Bv. Bewijs nationaliteit van de echtgenoot als die niet ingeschreven is is bijlage huwelijksakte
 - Bv. medisch attest geboorte is geen bijlage geboorteakte
- Doel?
- ≠ gemeentelijk dossier
- Originele stukken niet bijhouden

3. Legalisatie

Legalisatie

- Afschriften en uittreksel die wij afleveren voor het buitenland
 - “Ik heb mijn geboorteakte nodig om te huwen in Brazilië”
- Akten en beslissingen die wij ontvangen uit het buitenland
 - “Ik leg mijn geboorteakte van Brazilië voor om te huwen in Antwerpen”

Begrippen - Legalisatie

- Hiërarchie
 - Volledige legalisatie
 - Apostille
 - Vrijstelling
- Welke legalisatie voor welk land?
<https://diplomatie.belgium.be/nl/legalisatie-van-documenten/zoekcriteria-legalisatie>

Begrippen - Legalisatie

- Volledige legalisatie
 - Controle legalisatie door Belgische diplomatieke post:
 - <http://legalweb.diplomatie.be/Search> of scan QR-code
 - Brondocument?

Begrippen - Legalisatie

- Apostille

- [Bevoegde overheid apostille](https://www.hcch.net) (hcch.net)
- [Statustabel](https://www.hcch.net) (hcch.net)

- E-apostille:

- [overzicht](#)
- volledig digitaal: controle online (bv. Colombia)
- enkel register digitaal: controle fysiek (bv. Marokko)

Begrippen - Legalisatie

- Vrijstelling van legalisatie
 - [EU-verordening 2016/1191](#)
 - Bilaterale verdragen (bv. Verenigd Koninkrijk voor akten en gerechtelijke beslissingen)
 - Meertalige uittreksels
 - Document van erkende vluchteling uit het land van herkomst (CIEC22)
 - Sommige consulaire attesten

4. Afschriften en uittreksels

Afschrift

- Een afschrift vermeldt de oorspronkelijke gegevens van de akte en de historiek van de staat van de persoon op wie de akte betrekking heeft.
 - Inhoud = KB
 - Aktebasis
 - Optioneel: de buitenlandse akte en vertaling als dat de basis is

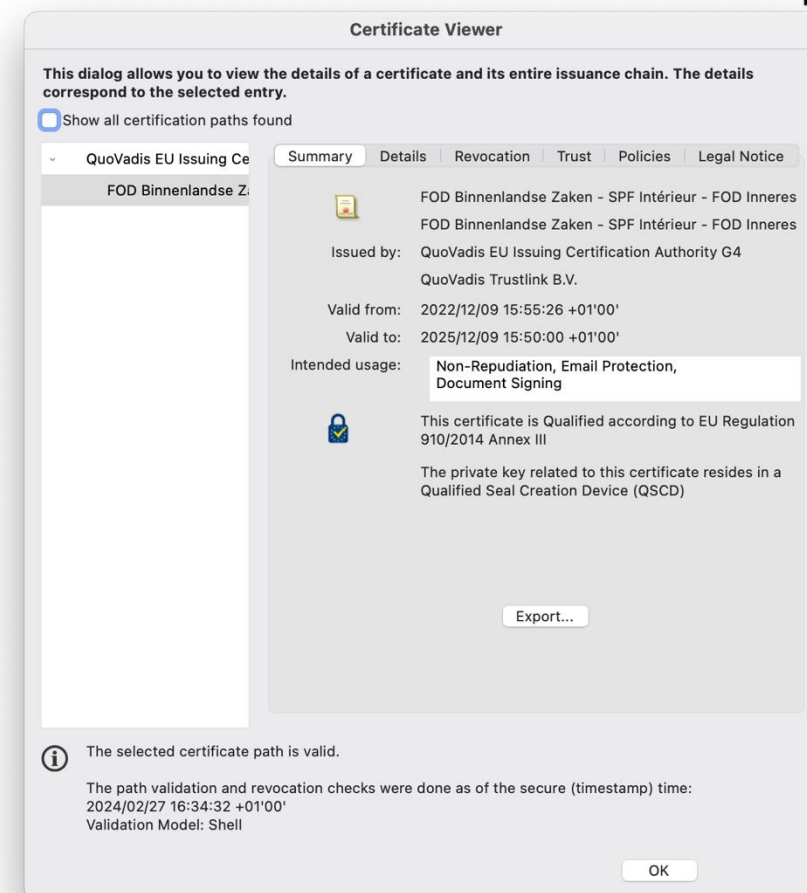
Uittreksel

- Een uittreksel vermeldt de actuele gegevens van de akte, zonder de historiek van de staat van de persoon op wie de akte betrekking heeft.
 - Inhoud = KB

Afschrift en uittreksels

- Afgeleverd door de ABS of de DABS
- Elektronisch zegel

Recht openbare akten

- Eenieder:
 - Overlijdensakte > 50 jaar oud (1/1/2025: 75 jaar, maar uittreksel wordt vrij)
 - Huwelijksakte > 75 jaar oud
 - Andere akten > 100 jaar oud

Recht niet openbare akten

- Akten $\leq$ 100/75/50 jaar oud:
 - de persoon op wie de akte betrekking heeft
 - zijn echtgenoot of echtgenote (1/1/2025: met gerechtvaardigd belang)
 - zijn wettelijk samenwonende (1/1/2025: met gerechtvaardigd belang)
 - zijn wettelijke vertegenwoordiger
 - zijn bloedverwanten in de opgaande of nederdalende lijn (1/1/2025: enkel 1^e graad en met gerechtvaardigd belang)
 - zijn erfgenamen (1/1/2025: met gerechtvaardigd belang)
 - hun notaris en hun advocaat (1/1/2025: geen recht meer tenzij met volmacht - tenzij zij een overeenkomst sluiten en zelf in de DABS kunnen)

Er komt een KB met opsomming wat gerechtvaardigde belangen zijn en hoe die bewezen kunnen worden

Recht niet openbare akten

- Akten $\leq$ 100/75/50 jaar oud
met vermelding aanpassing registratie geslacht:

- de persoon op wie de akte betrekking heeft
- zijn wettelijke vertegenwoordiger
- zijn erfgenamen
- hun notaris en hun advocaat

- (uittreksels vermelden dit niet)

vanaf 1/1/2025: met gerechtvaardigd belang? Mogelijk in KB
uitgewerkt

Afschrift of uittreksel?

- Aanvrager kiest
- Of adviseer uittreksel tenzij een afschrift expliciet nodig is
 - Bv. Rechtbank (Adoptie, echtscheiding, afstamming, ...)
 - Bv. Erfeniszaak

Only-once?

- Een overheid/instelling die toegang heeft mag geen akten vragen aan de ABS:
 - Belgische ambassade/consulaat
 - FOD Justitie (dienst naamsverandering en interlandelijke adoptie)
 - Magistraten (rechters, onderzoekrechtsrechters, ...)
 - Procureur des Konings
 - Griffiers

Afschrift of uittreksel van een akte van de burgerlijke stand 'In rechte'

Niet-openbare akten

Artikel 29§1, 2de en 3de lid BW

Afschrift of uittreksel

Hebben recht op een afschrift of uittreksel:

- *de persoon op wie de akte betrekking heeft*
- *zijn echtgenoot of echtgenote*
- *zijn wettelijk samenwonende*
- *zijn wettelijke vertegenwoordiger*
- *zijn bloedverwanten in de opgaande of nederdalende lijn*
- *zijn erfgenamen*
- *hun notaris en hun advocaat*

Afschrift dat melding maakt van aanpassing van de registratie van het geslacht

Hebben recht op een afschrift

- *de persoon op wie de akte betrekking heeft*
- *zijn wettelijke vertegenwoordiger*
- *zijn erfgenamen*
- *hun notaris en hun advocaat*

Bezorg een uittreksel zonder vermelding van de aanpassing aan een persoon die recht heeft op andere akten

Openbare akten

Artikel 29§1, 1ste lid BW

Afschrift of uittreksel

Hebben recht op een afschrift of uittreksel:

- *Eenieder*

Hoe?

Uit de DABS

Waar?

Elke ABS

Afschrift of uittreksel van een akte van de burgerlijke stand 'Genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden'

Niet-openbare akten

Artikel 6 KB

Openbare akten

Artikel 29§1 eerste lid en artikel 2 en 3 KB

Afschrift of uittreksel

Eenieder kan een aanvraag doen om te raadplegen (enkel door afschrift/uittreksel):

- Aanvraag met verplichte inhoud +
- De toestemming van:
 - alle personen op wie de akte betrekking heeft; of indien onmogelijk
 - langstlevende echtgenoot of wettelijk samenwonende partner, of bij gebreke hiervan
 - zijn wettelijke vertegenwoordiger, of bij gebreke hiervan
 - ten minste één van diens afstammelingen in de eerste graad deze toestemming geven (minderjarige -> wettelijk vertegenwoordiger).
- Als aanvrager de persoon die moet toestemmen niet kent:
 - ABS stuurt communicatie van de aanvrager aan de persoon die moet toestemmen (indien gekend adres in België)

Niet nodig om op te nemen in de DABS

Inzage / Afschrift of uittreksel

Kunnen raadplegen (inzage of afschrift/uittreksel):

- 'Eenieder'

Afschrift of uittreksel: 'Afgeleverd voor genealogische, historische of wetenschappelijke doeleinden'

Niet nodig om op te nemen in de DABS

Waar?

*ABS die de akte heeft opgemaakt /
Rijksarchief*

Hoe?

*Uit de DABS / kopie met 'afgeleverd voor
genealogische ...'*

Waar?

ABS die de akte heeft opgemaakt

5. Akten migreren

Wat is migreren?

- Een akte van voor 31 maart 2019 opnemen in de DABS
 - Afschrift = Wat er in de boeken staat op 30 maart 2019
 - Uittreksel = actuele staat van de persoon

DABS
Database
Akten
Burgerlijke Stand

AKTE VAN GEBORTE
Nummer: 1975-0005-5493-31
Afschrift

De akte van 1975-0005-5493-31 is een afschrift van de akte van 1975-0005-5493-31 die is opgenomen in de DABS op 30 maart 2019.

De akte van 1975-0005-5493-31 is een afschrift van de akte van 1975-0005-5493-31 die is opgenomen in de DABS op 30 maart 2019.

Datum afschrift Database Akten Burgerlijke Stand: 01/10/2019

.be Elektronisch ondertekend door de Database Akten Burgerlijke Stand

Dit attest kan tot 01/01/2020 elektronisch gecontroleerd worden via <https://certif.belgium.be/extract/7a2dac43-dfc0-49f0-a33c-4141e4c10d6d-DABS>

DABS
Database
Akten
Burgerlijke Stand

AKTE VAN GEBORTE
Nummer: 1975-0005-5493-31
Uittreksel

KIND

Naam	: Goffart
Voornamen	: Maurice
Gebortedatum	: 05/07/1975
Geborteplaats	: Merksem (België)
Geborteur	: 12-05
Geslacht	: Mannelijk

MEDER

Naam	: Goffart
Voornamen	: Maurice, Micaëla
Gebortedatum	: 05/07/1975
Geborteplaats	: Merksem (België)

VADER

Naam	: Goffart
Voornamen	: Edward, Mathilde, Maurice
Gebortedatum	: 05/07/1975
Geborteplaats	: Merksem (België)

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Plaats opmaak akte	: Merksem (België)
Datum opmaak akte	: 01/10/2019
Amtenaar van de burgerlijke stand/gemachtigde beambte:	
Naam	: Burgemeester
Voornamen	: Luc

Datum uittreksel Database Akten Burgerlijke Stand: 09/06/2021

.be Elektronisch ondertekend door de Database Akten Burgerlijke Stand

Dit attest kan tot 09/06/2021 elektronisch gecontroleerd worden via <https://certif.belgium.be/extract/55374e-e1d0-42d2-8875-bb96d808a9eb-DABS>

Wanneer migreren?

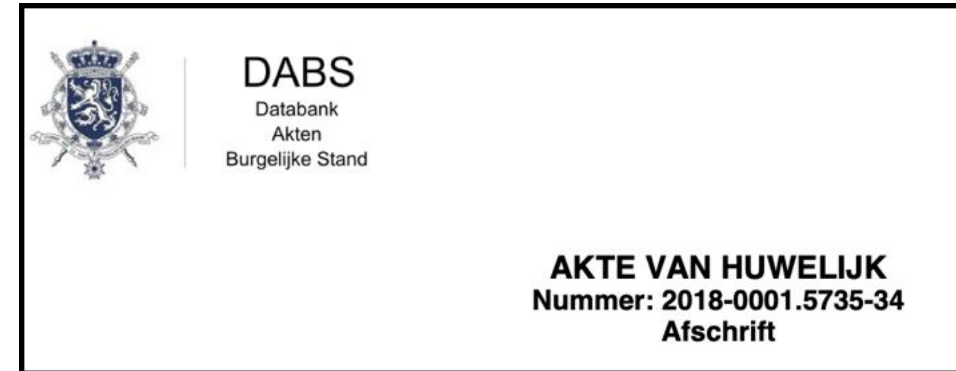
- Wanneer?
 - Alle akten van de betrokken persoon,
 - voor je een gewijzigde akte maakt;
 - voor je een andere akte maakt die invloed heeft op de staat van de person (bv. Erkenning, adoptie, voornaamsverandering, ...).
 - Elke akte waarvan een afschrift of uittreksel wordt gevraagd

Akte andere gemeente nodig?

- Vraag via DABS

Migreren

- Je kan elke akte migreren als je
 - weet wat een afschrift is;
 - weet wat een uittreksel is;
 - de akte begrijpt.

Migreren

- De akte begrijpen:
 - Gewone adoptie / volle adoptie / wettiging door adoptie / aangenomen kind / ...
 - Naam van het kind voor 1 juni 1987
 - Erkenning door de moeder?

6. Buitenlandse akten en beslissingen

- Basisopleiding IPR - internationaal privaatrecht voor gemeenteambtenaren: theorie & praktijk
 - Zie burgerzaken.vlaanderen
 - Zie ipropleiding.be

Internationaal privaatrecht

- Internationale bevoegdheid
- Toe te passen recht
- Erkennen van buitenlandse akten en beslissingen

Internationaal privaatrecht

- Internationale bevoegdheid
 - Kan een Oezbeek in België van voornaam veranderen
 - Kan een inwoner van Nederland in België huwen?
 - ...

Internationaal privaatrecht

- Toe te passen recht
 - Welk recht is van toepassing op de voorwaarden voor een Nederlandse man om zijn kind te erkennen?
 - Kan een Turks meisje op haar 17 jaar huwen in België?
 - Welke naam krijgt een Bulgaars/Turks kind in de Belgische erkenningsakte die we willen opmaken?
 - ...

Internationaal privaatrecht

- Erkennen van buitenlandse akten en beslissingen
 - Akte (ABS, notaris, ambtenaar)
 - Legalisatie?
 - Geldig afschrift of uittreksel?
 - Toe te passen recht?
 - Openbare orde / voorrangsregels?
 - Wetsontduiking
 - Beslissing (rechter)
 - Rechten verdediging?
 - Openbare orde
 - Wetsontduiking
 - Definitief?
 - (andere)

Nieuwe akte of gewijzigde akte opmaken	Bevoegde ABS
1. Een akte op basis van een buitenlandse akte opmaken op verzoek van een Belg (art.68§1 oud BW)	• de ABS van de plaats van inschrijving in het bevolkings-, vreemdelingen- of wachtregister • of bij gebrek hieraan, van zijn plaats van laatste inschrijving in één van deze registers • of bij gebrek hieraan, van Brussel.
2. Een akte op basis van een buitenlandse akte opmaken omdat ze voorligt bij het <u>opmaken</u> of <u>wijzigen</u> van een andere akte (art.68§2 oud BW)	• Bij opmaak van een nieuwe akte: • De ABS die de andere akte opmaakt; of • Bij wijziging van een bestaande akte: • De algemeen bevoegde ABS of de ABS die de akte heeft opgemaakt
3. Een akte of gewijzigde akte opmaken op basis van een buitenlandse beslissing die de staat wijzigt (art.70 oud BW)	• de algemeen bevoegde ABS
4. Een gewijzigde akte opmaken op basis van een andere akte of aangifte (art.31§2 oud BW)	• De algemeen bevoegde ABS of de ABS die de akte heeft opgemaakt

Vanaf 1 januari 2025

Nieuwe akte of gewijzigde akte opmaken	Bevoegde ABS
1. Elke buitenlandse akte van een Belg opmaken - verplicht voor te leggen door de Belg (art.68§1 oud BW)	• de algemeen bevoegde ABS van de persoon die de akte voorlegt
2. Een akte op basis van een buitenlandse akte opmaken omdat ze voorligt bij het <u>opmaken of wijzigen</u> van een andere akte of bij aanpassing BR/VR/WR (art.68§2 oud BW)	• de ABS die de andere akte opmaakt of wijzigt of de aanpassing BR/BR/WR doet
3. Een akte of gewijzigde akte opmaken op basis elke buitenlandse (administratieve) beslissing die de staat wijzigt van een Belg - verplicht voor te leggen door de Belg (art.70§1 oud BW)	• de algemeen bevoegde ABS van de persoon die de beslissing voorlegt
4. Een akte of gewijzigde akte opmaken op basis van een buitenlandse (administratieve) beslissing omdat ze voorligt bij het <u>opmaken of wijzigen</u> van een andere akte of bij aanpassing BR/VR/WR (art.70§2 oud BW)	• de ABS die de andere akte opmaakt of wijzigt of de aanpassing BR/BR/WR doet
5. Een gewijzigde akte opmaken op basis van een andere akte of aangifte (art.31§2 oud BW)	• De algemeen bevoegde ABS of de ABS die de akte heeft opgemaakt

7. Verbeteren

Mogelijkheden persoonsgegevens wijzigen of verbeteren

Akten van voor 31 maart 2019
opgenomen in de DABS

Migratiefout

Verbeter fouten in de metadata die niet overeenkomen met de akte in je registers (art.71,3° en art.25BW)

Materiële vergissing

Materiële vergissing op akten opgemaakt voor 31 maart 2019 en opgenomen in de DABS. (art.33 BW en art.116 wet)

- een schrijf- of tikfout in namen, voornamen en adressen;
- een fout in de datum van geboorte of overlijden als uit een geboorte- of overlijdensattest een andere datum blijkt;
- een fout in de datum van huwelijk;
- een fout met betrekking tot de in de akte vermelde ambtenaar van de burgerlijke stand;
- een verkeerde datum van opmaak van de akte

+ enkel voor vermeldingen die in de nieuwe akten voorkomen

Akten vanaf 31 maart 2019
opgemaakt in de DABS

Materiële vergissing

Materiële vergissing op akten opgemaakt vanaf 31 maart 2019 in de DABS. (art.33 BW)

- schrijf- of typfouten in namen en voornamen
- omwisseling van voor- en familienaam
- verwisseling van personen
- ontbreken van voornamen of delen van een naam
- foute diakritische tekens
- een fout in de gegevens van of het ontbreken van een getuige in de huwelijksakte
- het foutief of niet overnemen in een akte van de burgerlijke stand van bepaalde gegevens vermeld in de authentieke akten of officiële attesten die bij het opmaken van de akte werden voorgelegd (dus ook op basis van het proces-verbaal of een medisch attest)

Nieuwe akte of gewijzigde akte opmaken

1. Een akte op basis van een buitenlandse **akte** opmaken op verzoek van een Belg (art.68§1BW)
2. Een **akte** op basis van een buitenlandse akte opmaken omdat ze voorligt bij het opmaken of wijzigen van een andere akte (art.68§2BW)
3. Een akte of gewijzigde akte opmaken op basis van een buitenlandse **beslissing** die de staat wijzigt(art.70BW)
4. Een gewijzigde akte opmaken op basis van een andere **akte of aangifte** (art.31§2 BW)

Ambtshalve vernietiging

Een akte ambtshalve vernietigen (art 34/1 BW)

1. de akte betrekking heeft op een rechtsfeit of rechtshandeling die nooit heeft plaatsgevonden
2. de akte betrekking heeft op een rechterlijke of administratieve beslissing die nooit werd uitgesproken
3. de akte werd opgemaakt zonder dat aan de wettelijke vereiste voorwaarden hiervoor voldaan was
4. de ambtenaar van de burgerlijke stand was niet bevoegd of niet gemachtigd om de akte op te maken

Rechterlijke beslissing

Afstamming, verbetering, naamsverandering, nietigverklaring (art31§1 BW)

Verbeteren

- Zie opleiding DABS problemen oplossen
- Zie burgerzaken.vlaanderen

8. Geboorteaangifte

Geboorteaangifte - kennisgeving / medisch attest

- Kennisgeving met medisch attest
- Uiterlijk volgende werkdag te bezorgen aan de ABS door:
 - De directeur van het ziekenhuis of zijn afgevaardigde (ziekenhuis)
 - De geneesheer (andere gevallen)
 - De vroedvrouw
 - De andere personen die bij de bevalling aanwezig waren
 - De persoon bij wie de bevalling heeft plaatsgehad (Bv.: eigenaar huis)
- Voor statistiek ook model I nodig (en is ook een medisch attest indien ingevuld door directeur ziekenhuis, zijn afgevaardigde, een arts of een vroedvrouw)

Geboorteaangifte – kennisgeving / medisch attest

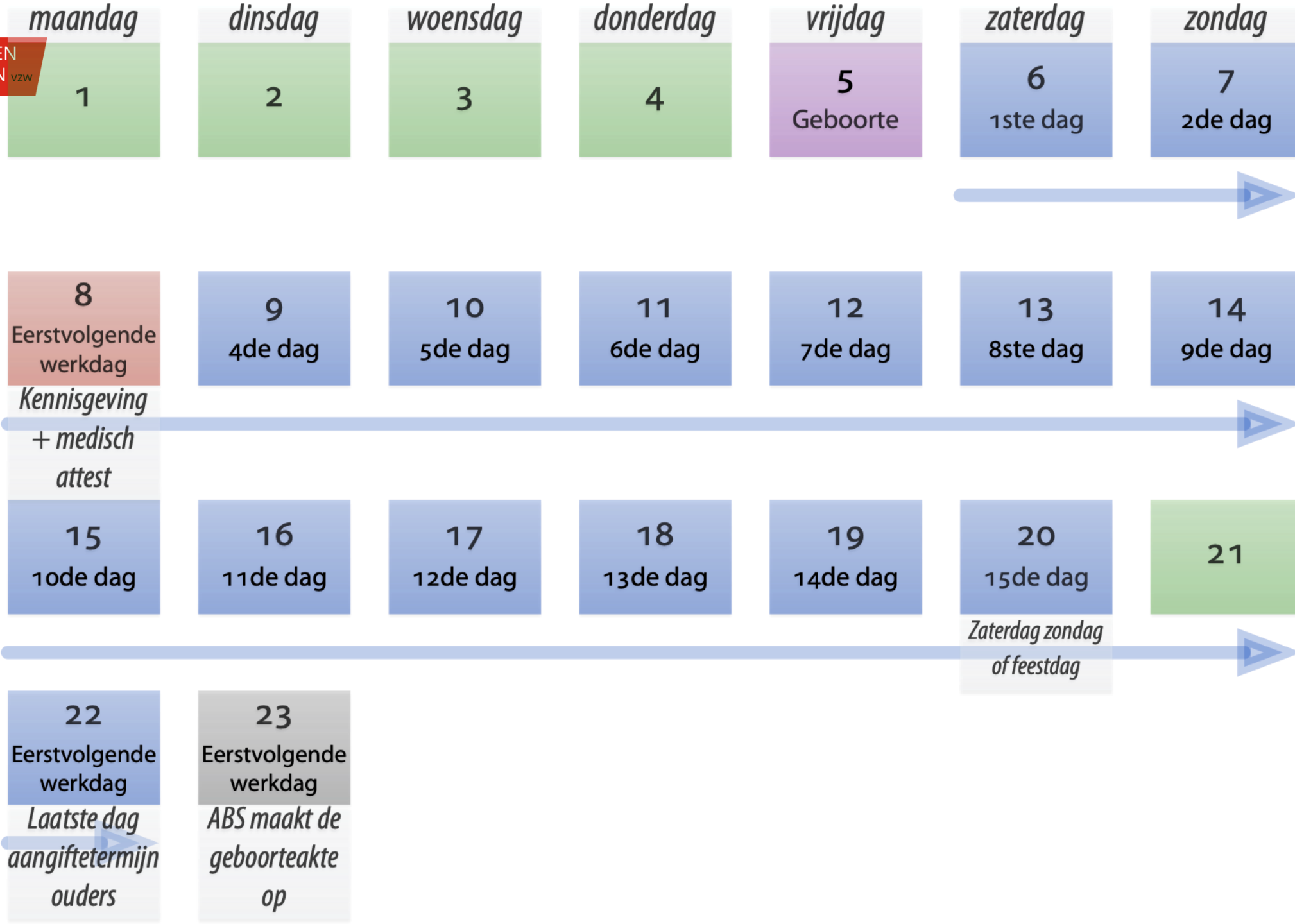
- Ebirth: toepassing voor ziekenhuizen om de ABS een kennisgeving, medisch attest en model I (statistiek) te bezorgen
- Indien ebirth niet functioneert of bevalling buiten het ziekenhuis is dit toch op papier
 - Kennisgeving
 - Medisch attest
 - Model I

Geboorteaangifte - aangiftetermijn

- Binnen 15 dagen na de geboorte
 - Tenzij de 15e dag op een zaterdag, zondag, feestdag valt - dan eerstvolgende werkdag
- Kan enkel door ouder die al vaststaat (zie afstamming)
 - Moeder
of
 - Vader / meemoeder (indien kind uit het huwelijk of prenataal erkend)
of
 - Beiden (als er een erkenning in de geboorteaangifte nodig is)

Geboorteaangifte - aangiftetermijn

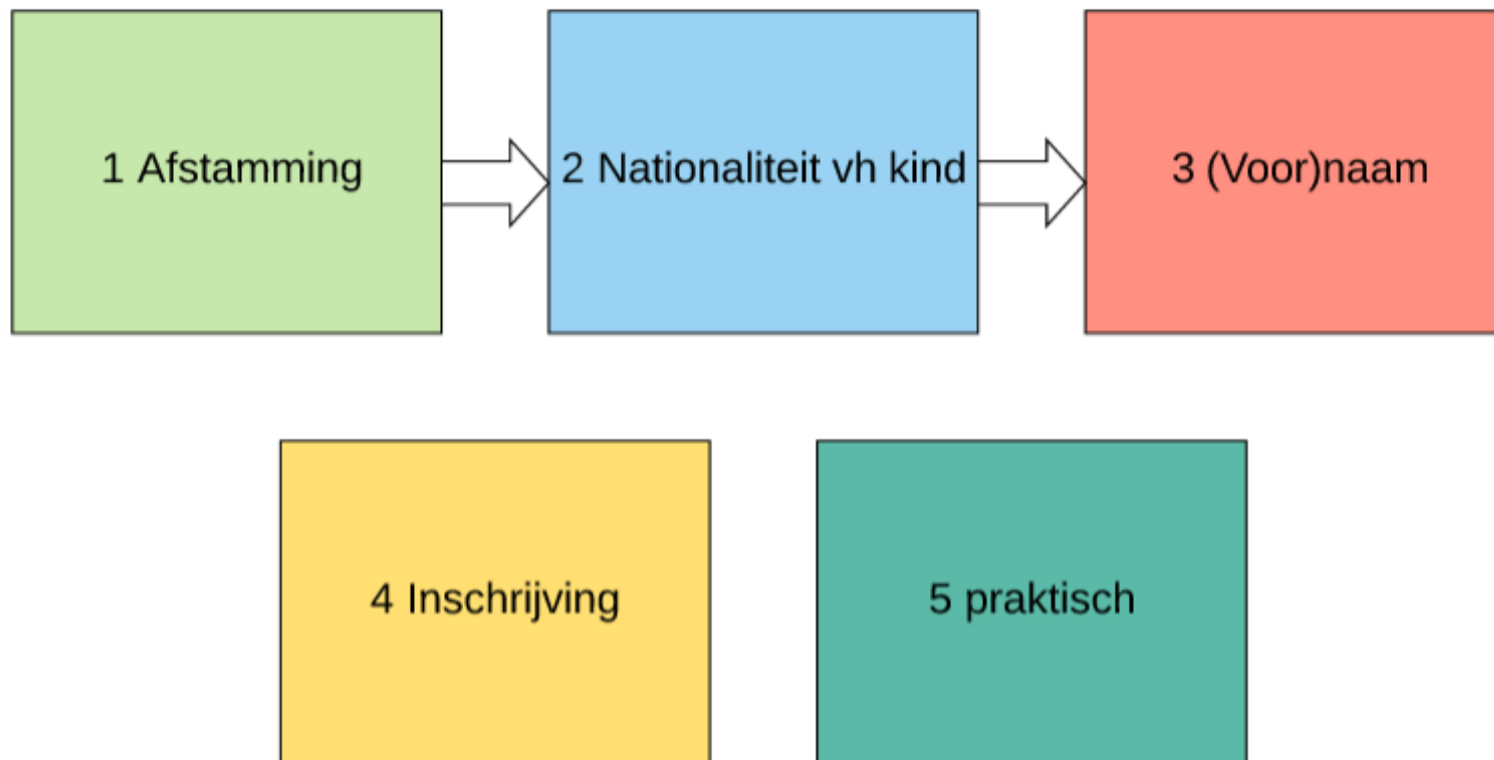
- Volg kennisgevingen op en probeer ouders te contacteren / informeren
- Ouders niet gekomen na de aangiftetermijn? ABS maakt onmiddellijk de geboorteakte op met de beschikbare gegevens.
 - Houd alsnog rekening met afstamming, nationaliteit, voornaam, naam om de akte correct op te maken.
 - Procureur des Konings (PDK) verwittigen

Geboorteaangifte: uitzonderingen

- Vondeling
- Geboorte tijdens zeereis aan boord van een schip onder Belgische vlag
- Geboorte tijdens vlucht van een Belgisch luchtvaartuig

Geboorteaangifte - opmaken akte

9. Afstamming

Afstamming

- Internationaal privaatrecht:
 - Wie is de moeder? Kijk naar het recht van de moeder
 - Shortcut: dat is overal de persoon die van het kind bevallen is
 - Wie is de vader/meemoeder (vermoeden vaderschap)? Kijk naar het recht van de (ex)-echtgeno(o)t(e) van de moeder
 - Kan het kind erkend worden? Kijk naar het recht van de erkenner na het uitsluiten van vermoeden vaderschap

Afstamming – burgerlijke staat van de moeder

- Vergelijking van:
 - IT120 van de moeder in het RR
 - IT120 van de (mogelijke) meemoeder/vader
 - Eventuele info in gemeentelijke dossiers
 - Het antwoord op jouw vraag wat de burgerlijke staat is
 - (Buitenlandse) documenten die voorliggen

Afstamming - prenatale erkenning

- Indien akte van prenatale erkenning aanwezig = ABS die de akte opmaakte heeft in principe vermoeden vaderschap/meemoederschap uitgesloten
- Akte niet ouder dan 300 dagen - dan kan die niet voor dit kind zijn
- 1 prenatale erkenning geldt wel voor de geboorte van een meerling
- Akte van prenatale erkenning én er is wel vermoeden vaderschap/meemoederschap? Vermoeden vaderschap/meemoederschap primeert. Neem contact op met de andere gemeente (hebben zij iets over het hoofd gezien of jij?)

Afstamming – burgerlijke staat moeder

- Melding ongehuwd maar niet geregistreerd
 - Bewijs ongehuwde staat moet voorliggen om erkenning in de geboorteakte te kunnen doen.
 - Indien nodig geboorteakte met moeder adhv verklaring op eer
- Melding gehuwd maar niet geregistreerd
 - Maak een zo goed mogelijke inschatting met de documenten die er zijn / kunnen voorliggen binnen de aangifteperiode. Doel = juiste geboorteakte
 - Houd rekening met het verplichte onderzoek schijnhuwelijk
- Melding gescheiden maar niet geregistreerd
 - Maak een zo goed mogelijke inschatting met de documenten die er zijn / kunnen voorliggen binnen de aangifteperiode.

Afstamming - vermoeden vaderschap / meemoederschap Belgische (ex)-echtgeno(o)t(e)

- Vanaf het huwelijk tot 300 dagen na de echtscheiding (kvg!)
 - Uitzonderingen:
 - Wonen al 300 dagen niet meer op hetzelfde adres = actief controleren!
 - Nooit bij elkaar gewoond = wel vermoeden vaderschap/meemoederschap
 - Enkel info rijksregister
 - Beslissing vrederechter waaruit blijkt dat echtgeno(o)t(e) langer dan 300 dagen verdwenen is
 - Echtscheiding onderlinge toestemming waarbij het verzoekschrift tot echtscheiding langer dan 300 dagen ingediend is
 - Vonnis machtiging om op een afzonderlijke verblijfplaats te verblijven langer dan 300 dagen.

Afstamming - vermoeden vaderschap / meemoederschap Belgische (ex)-echtgeno(o)t(e)

- Geen vermoeden vaderschap meer maar ouders wensen toch beiden in de geboorteakte opgenomen te worden?
 - Gemeenschappelijke verklaring art. 316 bis laten tekenen = bijlage DABS
 - Kan voor of tijdens de geboorteaangifte opgesteld worden met ABS of notaris
- Geen vermoeden vaderschap? Dan staat de geboorteaangifte open voor erkenning indien van toepassing.

Afstamming - vermoeden vaderschap / meemoederschap vreemde (ex)-echtgeno(o)t(e)

- Ga de regels vermoeden vaderschap na in het recht van de (ex) - echtgeno(o)t(e)
 - Bv. Marokko: vanaf 6 maanden na het huwelijk tot een jaar na de ontbinding.
 - Bv. Nederland: vanaf het huwelijk tot de ontbinding van het huwelijk

10. Erkenning

Aangifte van erkenning

- Voor de geboorte, tijdens de geboorteaangifte of op een later tijdstip
- Bevoegdheid: let op dat je eerst nagaat of we als land bevoegd zijn en daarna pas welke ABS dan bevoegd is:
 - Bv.: Nederlandse erkenner die in Nederland woont en prenataal wil erkennen vs Nederlandse erkenner die in België woont.
- Altijd twee stappen: aangifte van erkenning en dan akte van erkenning

Aangifte van erkenning: documenten

- Medisch attest zwangerschap / vermoedelijke bevallingsdatum (prenataal)
- Afschrift van de geboorteakte (na de geboorte)
- Identiteitsbewijs en nationaliteitsbewijs van de moeder en erkenner indien niet ingeschreven in VR/BR
 - Eender welk bewijs van de eigen overheid met foto voor identiteit
 - Geldig paspoort of nationaliteitsbewijs eigen overheid voor nationaliteit
 - AI, B26 of B26qq kan zolang de asielprocedure loopt

Aangifte van erkenning: documenten

- Bewijs van ongehuwde staat en/of ontbinding/nietigverklaring van vorige huwelijken
 - Voor moeder: enkel prenataal en tijdens de geboorteaangifte (na de geboorte is de basis de geboorteakte) = uitsluiten wettelijk vermoeden vaderschap naar recht van de (ex)-echtgeno(o)te van de moeder
 - Voor erkenner: enkel als de eigen nationaliteit extra voorwaarden stelt aan gehuwde mannen (Bv.: Suriname, erkenner kan niet erkennen als hij meer dan 306 dagen gehuwd is voor de geboorte)
 - Voor beiden: enkel als dit nog bewezen dient te worden
 - Ingeschreven in WR
 - Ingeschreven VR/BR met 'onbepaald'
 - Ingeschreven als ongehuwd maar zonder reden (wsw, prenatale erkenning, ...) en je hebt zelf geen bewijs ongehuwde staat in het dossier

Aangifte van erkenning: documenten

- Enkel in bepaalde gevallen:
 - Authentieke en bijzondere toestemming van de moeder indien ze niet aanwezig kan zijn
 - Bewijs actuele verblijfplaats
 - Weten welke ABS bevoegd is
 - Enkel nodig als niemand ingeschreven is
 - Is eender welk bewijs met vermelding van woonplaats
 - Bewijs van wetgeving van erkenner
 - Enkel indien je zelf niet kan terugvinden wat de voorwaarden zijn

Aangifte van erkenning - voorwaarden erkenner

- Voor Belgische erkenner
 - Erkenner mag geen bloedverwant zijn van de moeder in rechte opgaande en neerdalende lijn
 - Erkenner mag geen broer of zus van de moeder zijn
 - Erkenner mag niet onbekwaam verklaard zijn om te erkennen (IT111/113) - beschikking nodig - indien onbekwaam: vrederechter moet toestemming geven
 - Erkenner mag wel een ontvoogde minderjarige zijn of minderjarige met onderscheidingsvermogen
 - Indien de erkenner gehuwd is, echtgeno(o)t(e) op de hoogte brengen

Aangifte van erkenning - voorwaarden erkenner

- Voor vreemde erkenner
 - Voorwaarden volgens eigen recht (opzoeken)
 - Bv.: Nederlandse erkenner moet minstens 16 zijn.
 - Indien erkenning niet bestaat: Belgisch recht
- Openbare orde (dus zowel voor Belg als vreemdeling)
 - Erkenner mag geen bloedverwant zijn van de moeder in rechte opgaande en neerdalende lijn van de moeder
 - Erkenner mag geen broer of zus van de moeder zijn
 - Erkenner mag niet onbekwaam verklaard zijn om te erkennen (IT111/113) - beschikking nodig - indien onbekwaam: vrederechter moet toestemming geven

Erkenning: toestemming van de moeder

- Nodig tot het kind meerderjarig is
- Ofwel doordat ze aanwezig is en aangeeft toe te stemmen in de erkenning
- Ofwel met authentieke en bijzondere toestemming
 - Authentiek: voor notaris of rechter (op te zoeken hoe het werkt in land van verblijfplaats)
 - Bijzonder: moet specifiek gaan over de toestemming in de erkenning van kind x door erkenner y
 - Denk aan eventuele legalisatie / beëdigde vertaling

Erkenning: toestemming van het kind

- Toestemming van het kind nodig vanaf het kind 12 jaar is.
 - Als het kind geen onderscheidingsvermogen heeft kan de rechtbank hiervan een PV opstellen.
 - Als de meerderjarige of ontvoogd kind onbekwaam verklaard is, kan de vrederechter in een beschikking melden dat het wel kan toestemmen of de toestemming vervangen.

Erkenning: toestemming wettelijk vertegenwoordiger

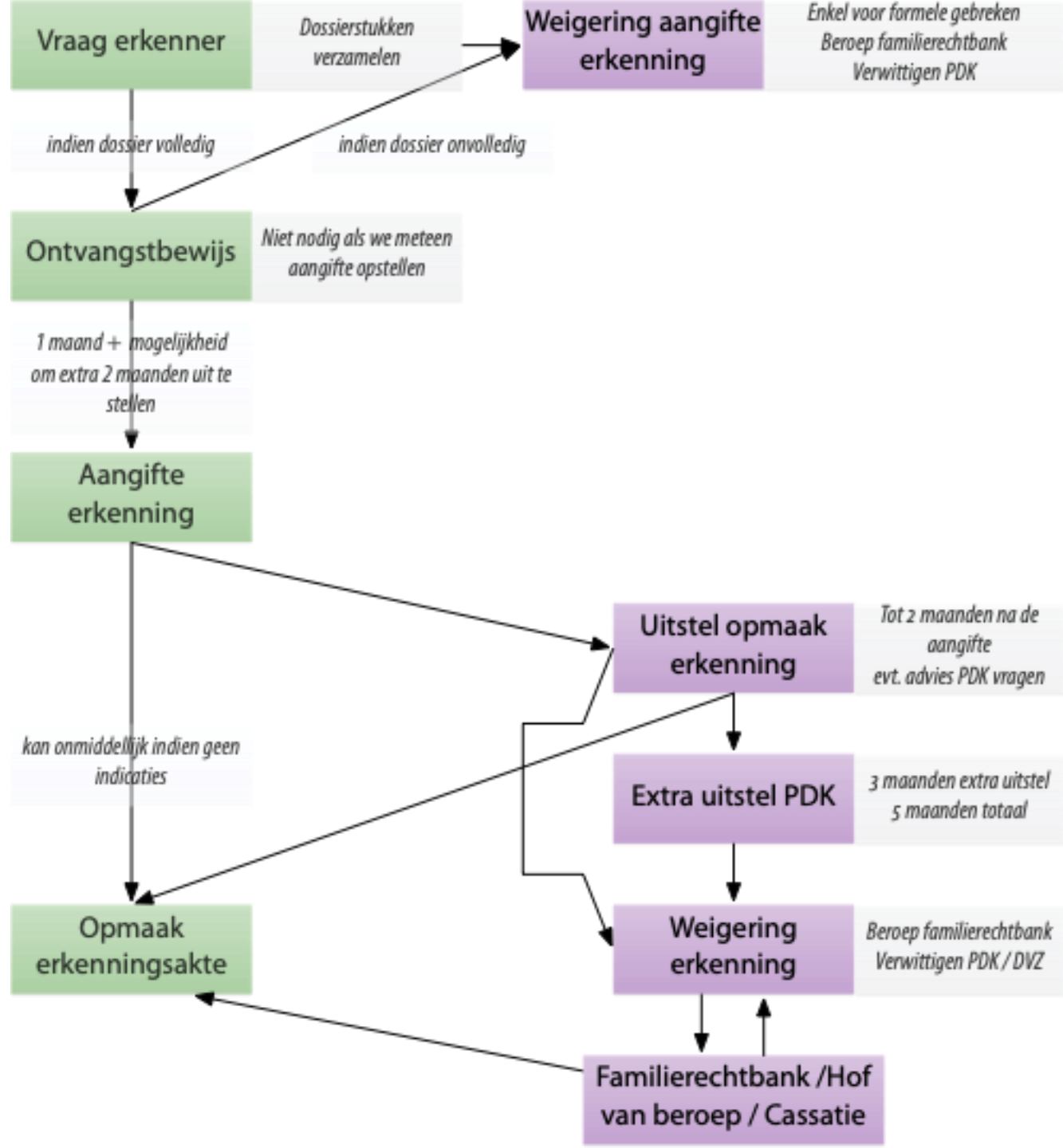
- Minderjarig kind (niet ontvoogd) en:
 - Geen bekende ouder (Bv.: vondeling, moeder wil erkennen)
of
 - De enige ouder is:
 - Overleden
 - vermoedelijk afwezig
 - in de onmogelijkheid zijn wil te kennen te geven
 - Wilsonbekwaam

Erkenning: toestemming wettelijk vertegenwoordiger

- Wettelijk vertegenwoordiger is aanwezig (en het kind zelf indien 12+)

of

- ABS stelt akte op en moet een afschrift bezorgen aan de wettelijke vertegenwoordiger (en het kind zelf indien 12+)
 - Vanaf dan is er zes maanden tijd door betrokkenen om de akte te laten vernietigen via de familierechtbank

Frauduleuze erkenning

- “Er is, ingeval van aangifte van erkenning, geen afstammingsband tussen het kind en de erkenner wanneer uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van de erkenner, kennelijk enkel gericht is op het voor zichzelf, voor het kind of voor de persoon die zijn voorafgaande toestemming voor de erkenning moet geven, bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat verbonden is aan de vaststelling van een afstammingsband.”

11. Nationaliteit

Nationaliteit: bij geboorte of erkenning

- Is het kind Belg?
- Heeft het kind andere nationaliteiten (al dan niet naast de Belgische)?
- Er niet van uitgaan dat elk kind van ouder met nationaliteit x die nationaliteit ook heeft.
- Voornaamste valkuilen:
 - Een persoon kan meerdere nationaliteiten hebben dan deze die in het RR staat (bewijzen)
 - Niet elk land laat het doorgeven van de nationaliteit door de moeder toe
 - Niet elk land laat het doorgeven van de nationaliteit door de ouders toe als het kind in het (voor hen) buitenland geboren wordt

Is een kind Belg door geboorte of erkenning?

Ouder ¹ Belg op het moment van geboorte?					
Ja			Nee		
Kind in België geboren?			Kind in België geboren?		
Ja	Nee		Ja		Nee
	Belgische ouder in België ³ geboren?		Vreemde ouder in België geboren. Woonde laatste 10 jaar, 5 jaar in België?		
	Ja	Nee	Ja	Nee	
	Art 8§1,1° code 11	Art 8§1,2°a code 21 code 22	Verklaring ² voor het kind 5 jaar is Art 8§1,2°b code 23	Art 11 code 31	
				X	X

¹ De afstamming moet vastgesteld zijn voor het kind 18 jaar oud is of ontvoegd is.

² De Belgische ouder moet de verklaring afleggen op de burgerlijke stand van zijn woonplaats.

³ In België of in in Belgisch Congo vóór 30 juni 1960 of in Rwanda of Burundi vóór 1 juli 1962

Art x

Groen = kind is automatisch Belg volgens art x van het wetboek Belgische nationaliteit

x

Rood = kind is geen Belg door geboorte

12. Naam

Naam: Belgisch recht of vreemd recht?

Welk recht is van toepassing op de naam van het kind bij geboorte of erkenning in België?			
Art. 3 WIPR	Eén nationaliteit	Meerdere niet-Belgische nationaliteiten	Meerdere nationaliteiten waaronder de Belgische
	Geboorte in België (art. 37 WIPR)		
	<i>Recht nationaliteit kind</i>	<i>Rechtskeuze;</i> <i>bij gebrek aan rechtskeuze:</i> <i>Recht nationaliteit nauwste banden</i>	<i>Rechtskeuze;</i> <i>bij gebrek aan rechtskeuze:</i> <i>Belgisch recht</i>
Erkenning in België (art. 38 WIPR)			
	<i>Recht nationaliteit kind</i>	<i>1. Recht nationaliteit nauwste banden</i>	<i>1. Belgisch recht</i>

Naam: Belgisch recht oude en nieuwe regels

- Belgisch naamrecht:
 - Voor 1 juni 2014 (oude regels):
 - Naam moeder of naam vader
 - Vanaf 1 juni 2014 (nieuwe regels):
 - Naam moeder
 - Naam vader / meemoeder
 - Dubbele naam met 1 deel van elke ouder in een door hen te bepalen volgorde

Naam Belgisch recht

- Gemeenschappelijk kind = een kind van twee ouders
- Vorig gemeenschappelijk kind = een vorig kind van dezelfde twee ouders waarvan de afstamming reeds vastligt in de geboorteakte
- Volgende gemeenschappelijk kind = een volgend kind van dezelfde twee ouders waarvan de afstamming komt vast te staan door geboorte, erkenning of vonnis

Naam Belgisch recht geboorteaangifte

- Een kind met 1 ouder: de naam van die ouder
- Eerste gemeenschappelijk kind. Keuze van de ouders om de naam te geven van:
 - Moeder
 - Vader / meemoeder
 - Dubbele naam: een deel van moeder en van vader / meemoeder in een door hen te kiezen volgorde
 - Geen - tussen de namen!
 - Invullen bij deel 1 en deel 2 in DABS / RR (en enkel deze namen!)
- Deze keuze geldt voor alle volgende kinderen van dezelfde ouders.
- Opgelet vorig gemeenschappelijk kind geboren voor 1/6/2014?: oude regels van voor 1/6/2014 van toepassing

Naam Belgisch recht erkenning

- Eerste gemeenschappelijk kind. Verplichte keuze van de ouders tijdens de aangifte om de naam te geven van:
 - Moeder
 - Vader / meemoeder
 - Dubbele naam: een deel van moeder en van vader / meemoeder in een door hen te kiezen volgorde
 - Geen - tussen de namen!
 - Invullen bij deel 1 en deel 2 in DABS / RR (en enkel deze namen!)
 - Meerderjarig kind kiest zelf
 - Kind ≥ 12 jaar moet instemmen om van naam te veranderen
- Deze keuze geldt voor alle volgende gemeenschappelijke kinderen van dezelfde ouders.

Naam Belgisch recht erkenning

- Vorige kinderen?
 - Geen enkel vorig kind heeft een 'oude naam'?
 - Verplichte keuze van de ouders
 - Moeder
 - Vader / meemoeder
 - Dubbele naam: een deel van moeder en van vader / meemoeder in een door hen te kiezen volgorde
 - Geen - tussen de namen!
 - Invullen bij deel 1 en deel 2 in DABS / RR (en enkel deze namen!)
 - Meerderjarig kind kiest zelf
 - Kind $\geq$ 12 jaar moet instemmen om van naam te veranderen
 - Een vorig kind heeft een 'nieuwe naam'?
 - Dit kind heeft dezelfde naam - geen nieuwe keuze mogelijk

Naam Belgisch recht erkenning

Erkenning door de meemoeder/vader

(art.335§3, art.335ter§2 oud BW)

Heeft een vorig gemeenschappelijk kind reeds een naam volgens de nieuwe regels vanaf 1/6/2014? *

Ja

Nee

1

Naam zoals vorig(e) kind(eren)

2

Keuze naam

Eenmaal de naam vastgesteld door de nieuwe regels, geldt deze naam ook voor de volgende kinderen.
(eenheid van naam)

- 1 maart 2024
- Verplicht in de erkenningsakte keuze naam. Bij onenigheid: alfabetische volgorde.
 - Kind $\geq 12j$ moet toestemmen in naam
 - Meerderjarige kiest zelf naam
 - Naam geldt ook voor afstammelingen in de eerste graad $< 12j$, voor $\geq 12j$ als ze instemmen

ABS = Ambtenaar burgerlijke stand

Opmerking:

Enkel de namen die je aan een Belgisch kind bij geboorte, erkenning, verklaring naamkeuze, overgangsbepaling of adoptie kan geven vanaf 1 juni 2014 / 1 januari 2015 (moeder en meemoeder) zijn 'namen volgens de nieuwe regels vanaf 1/6/2014'.

Volgende namen zijn geen 'namen volgens de nieuwe regels':

- een kind dat Belg wordt na zijn geboorte (is geboren met een naam volgens buitenlandse regels)
- een kind dat via KB een andere naam krijgt

Naam: onenigheid

- De ABS moet een basisregel toepassen als ouders:
 - Het niet eens geraken over de naam
 - Een ongeldige keuze maken
 - Geen keuze maken
 - In de geboorteakte
 - Bv: laattijdig en je hebt de ouders niet kunnen bereiken om een keuze te maken over de naam
- Basis regel: dubbele naam in alfabetische volgorde. Deze regel is in twee delen:
 - De ouder wil niet beslissen over welk deel van zijn/haar naam doorgegeven wordt: het deel dat alfabetisch eerst komt
 - Als elk deel gekend is, alfabetische volgorde van die delen

Naam: nieuwe regels - deelbaarheid

- De wet zegt “met niet meer dan 1 deel van hen” als het gaat over dubbele namen
- De omzendbrief legt dit ‘deel’ uit dat dit enkel kan als:
 - De ouder in kwestie zelf een dubbele naam heeft volgens de nieuwe regels
 - De naam van de niet-Belgische ouder deelbaar is volgens zijn of haar eigen recht (Bv.: Spanje, Portugal, Peru, ...)
- Dat maakt dat volgende namen ondeelbaar zijn en dus, ook als de ouders een keuze maken voor een dubbele naam, in zijn geheel doorgegeven moeten worden:
 - Belg die een vreemde dubbele naam heeft (Bv.: nu Belg maar voorheen Spaans)
 - Niet-Belgische wiens namen niet deelbaar zijn (Bv.: China)
 - Belgen met een dubbele naam na adoptie voor 1 juni 2014 (Bv.: Peeters-Janssens)

Naam: volledige opleidingen

- Opleiding Belgisch naamrecht:
 - Oude regels
 - Nieuwe regels 1/6/2014
 - Nieuwere regels 1/3/2024
 - Overgangsregels
 - Deelbaarheid
 - Rechtskeuze
- Opleiding IPR
 - Welke regels wanneer toepassen

13. Voornaamsverandering

Wie?

- Meerderjarige betrokkene zelf
- Wettelijk vertegenwoordiger
 - Ouder met gezag
 - Voogd
 - Advocaat van de persoon
- Minderjarige transgender zelf vanaf 12 jaar met bijstand ouders/voogd/voogd ad-hoc

Voor te leggen documenten

- Identiteitsbewijs
- Geboorteakte
 - Indien mogelijk opnemen / opmaken in DABS
- Uittreksel strafregister
 - Belg in het buitenland!

Geboorteakte?

- Geboorteakte niet expliciet voorgeschreven
- Doel = De voornamen moeten vast staan
- Alternatieven?
 - Attest CGVS
 - Andere Belgische akten

Beoordeling

De ambtenaar van de burgerlijke stand mag in de akte van geboorte geen voornamen opnemen die aanleiding geven tot verwarring dan wel het kind of derden kunnen schaden

- Afweging ABS - Omzendbrief 1988/1989 vs praktijk. Minstens:
 - Geen familienamen
 - Geen afkortingen of letters (Jr., A., ...)
 - 1ste voornaam moet overeenkomen met geslacht
 - Verwarring, schadelijk (afweging)

Advies procureur

- Gerechtelijke antecedenten. Vraag advies indien:
 - zware inbreuken (misdaden, wanbedrijven tegen personen)
 - lichtere misdrijven maar chronisch
 - specifieke misdrijven (aanmatiging van naam, oplichting, wanbedrijven tegen de openbare trouw in het algemeen)
- Voornaam zelf

Akte opmaken

- Ideaal: aan het loket bij ontvangst verzoek
- Binnen 3 maanden na verzoek

14. Veranderen van naam

Veranderen van naam

- Wijziging in het buitenland (opleiding IPR)
- Naam na huwelijk in België volgens regels nationaliteit (zie huwelijk)
- Naam na vonnis afstamming (zie vonnissen)
- Naam na erkenning
- Via Koninklijk Besluit
- Eenmalige naamsverandering bij de ABS

Veranderen van naam: naam na erkenning

- Erkenning Belgisch kind
 - naamkeuze bij aangifte erkenning
 - bij onenigheid - basisregel ABS zoals bij geboorte
 - Geen rechtskeuze mogelijk indien kind ook andere nationaliteiten heeft!
- Erkenning vreemd kind
 - Toepassen regelgeving nationaliteit
 - Indien meerdere niet-Belgische nationaliteiten: nauwste banden

Veranderen van naam: KB

- Bevoegdheid van de FOD Justitie
- Enkel voor Belgen, erkend vluchtelingen, staatlozen, en vreemdelingen zonder naam die in het kader van het afleggen van een verklaring van Belgische nationaliteit een naam willen kiezen.
- FOD Justitie doet in principe zelf een melding in de DABS die zorgt voor historiek op de reeds bestaande akten en automatische aanpassing in het rijksregister.
- Indien geen akten in de DABS: FOD justitie bezorgt alle gegevens aan de bevoegde ABS voor opmaak akte van naamsverandering.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Wat?

Elke **meerderjarige** of ontvoogde minderjarige persoon kan **eenmalig** en **onverminderd artikel 370/3, § 2**, een verklaring tot naamsverandering doen **voor een van de bij de artikelen 335, § 1, eerste lid, 335ter, § 1, eerste lid, 353-1, 353-2 en 356-2 bedoelde namen**, al naargelang het geval.

- Enkel voor volwassenen (of ontvoogde minderjarigen)!
- Loopt naast de procedure van de FOD Justitie die nog steeds bevoegd is voor naamsverandering
- Het gaat enkel over het kiezen van een naam zoals die nu gegeven kan worden aan kinderen bij geboorte of adoptie

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Bevoegde ABS:

- Internationale bevoegdheid:
 - Verzoeker is Belg, erkend vluchteling of staatloos
- Territoriale bevoegdheid:
 1. Gemeente van inschrijving van verzoeker in BR/VR/WR
 2. Laatste gemeente van inschrijving indien verzoeker in het buitenland verblijft of bij gebrek
 3. Brussel

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Mogelijkheden:

- Naam van de moeder
- Naam van de meemoeder of vader
- Samengestelde naam uit hun twee namen (bij een samengestelde naam kan slechts één deel doorgegeven worden)

! Het gaat steeds over de huidige ouder(s)

! Het gaat steeds over de huidige naam van de ouder(s)

! Indien de verzoeker geadopteerd werd: zie verder!

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Mogelijkheden bij gelijktijdige **gewone adoptie** door twee echtgenoten of samenwonenden

- Ofwel de naam van één van de adoptanten
- Ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen in een door de verzoeker gekozen volgorde met niet meer dan één deel voor elk van hen.
- Ofwel de naam die de adoptant al had gevolgd of voorafgegaan door de naam van één van de adoptanten die de verzoeker kiezen.
 - Ook in dit geval beperkt tot één deel van de geadopteerde en één deel van de adoptant.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Mogelijkheden bij **gewone adoptie** van een adoptiefkind door een echtgenoot, samenwonende of voormalige partner

- Ofwel de naam van de echtgenoot, samenwonende of voormalige partner.
- Ofwel de naam van de adoptant
- Ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen in een door de verzoeker gekozen volgorde met niet meer dan één deel voor elk van hen.
- Ofwel de naam die de adoptant al had gevolgd of voorafgegaan door de naam van de adoptant of de naam van de echtgenoot, samenwonende of voormalige partner die de verzoeker kiezen.
 - Ook in dit geval beperkt tot één deel van de geadopteerde en één deel van de adoptant.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Mogelijkheden bij **volle adoptie** door twee echtgenoten of samenwonenden

- Ofwel de naam van één van de adoptanten
- Ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen in een door de verzoeker gekozen volgorde met niet meer dan één deel voor elk van hen.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Mogelijkheden bij **volle adoptie** van het kind van een echtgenoot, van een samenwonende of voormalige partner

- Ofwel de naam van de echtgenoot, samenwonende of voormalige partner.
- Ofwel de naam van de adoptant
- Ofwel één die samengesteld is uit hun twee namen in een door de verzoeker gekozen volgorde met niet meer dan één deel voor elk van hen.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Gevolgen:

Naam van de kinderen van de verzoeker kunnen mee wijzigen als ze diens naam geheel of gedeeltelijk (in een dubbele naam) dragen.

- Kind jonger dan 12: wijzigt mee
- Kind ouder dan 12: wijzigt als het kind toestemt
- Meerderjarig kind wijzigt niet mee (maar kan eventueel zelf een eenmalige naamsverandering doen als die dat nog niet deed)
- Indien de verzoeker nu een dubbele naam heeft en het kind ook al een dubbele naam had, kiest de verzoeker welk deel die nu wil doorgeven
- Pas op: de samenstelling van de naam van een kind kan niet wijzigen!

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Begin procedure:

- Verzoeker biedt zich aan bij bevoegde ABS.
- Samen met zijn minderjarig kinderen ≥ 12 jaar en hun andere ouder.

Indien één van bovenstaande personen niet aanwezig is, kan je geen verzoek ontvangen.

Merk dus ook op dat minderjarige kinderen < 12 jaar of volwassen kinderen niet aanwezig hoeven te zijn.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Documenten / zaken om na te kijken:

- Geboorteakte van de verzoeker
 - Migreer / laat migreren in de DABS
 - Maak op in de DABS in geval van een buitenlandse akte
- Geboorteakte van minderjarige kinderen
 - Migreer / laat migreren in de DABS
 - Maak op in de DABS in geval van een buitenlandse akte

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Documenten / zaken om na te kijken:

- Model I - 595 van het strafregister
 - Kan je zelf genereren of indien persoon in het buitenland woont, dient hij dit zelf op te vragen bij de FOD Justitie en brengt hij dit mee.
- Controleer IT111/IT113 in het rijksregister
 - Indien persoon niet bekwaam voor de persoon, beschikking nakijken op wat hij wel of niet mag. De bewindvoerder kan optreden in zijn plaats.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Verzoek:

- Verzoeker maakt in het verzoek melding van diens nieuwe naam uit de mogelijke keuzes.
- ABS ontvangt de (al dan niet) toestemming van de minderjarige kinderen ouder dan 12 jaar.
- ABS ontvangt het deel van de dubbele naam die de verzoeker doorgeeft aan zijn minderjarige kinderen die zelf een dubbele naam hebben.
- Het verzoek is een administratief document, geen bijlage in de DABS!

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Procedure (vervolg)

- ABS controleert de gerechtelijke antecedenten en vraagt in geval van ernstige twijfel advies aan de procureur des Konings.
- ABS maakt de akte(n) op of stuurt een gemotiveerde weigering binnen één maand na het verzoek.
 - Termijn wordt verlengd naar drie maanden bij advies PDK
- Beroepsprocedure bij de familierechtbank als ABS weigert of geen beslissing neemt binnen de termijn.

Veranderen van naam: eenmalige naamsverandering

Praktisch in de DABS

- Akte van naamsverandering, subtype artikel 370_8_1 (oud)BW
- Verzoeker en ABS (of zijn gemachtigde) zijn betrokken personen
- De akte bevat de nieuwe naam (indien van toepassing met deel 1 en deel 2)
- Je maakt dezelfde akte op voor de minderjarige kinderen die van naam wijzigen.

15. Aanpassing van de registratie van het geslacht

Nuttige bronnen

- [FOD Justitie](#)
- [Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen](#)

Akte van aanpassing van geslacht

- Wie?
 - Elke meerderjarige (of ontvoogd minderjarige) Belg
 - Elke meerderjarige vreemdeling ingeschreven in VR/BR
 - Een niet-ontvoogde minderjarige Belg of vreemdeling vanaf 16 jaar bijgestaan door
 - De ouders
 - Of de wettelijke vertegenwoordiger
 - Of een voogd ad hoc bij weigering van voorgaande

Akte van aanpassing van geslacht

- Internationaal privaatrecht - regels vreemdeling toepassen
 - Indien geen mogelijkheid tot aanpassing geslacht in dat land: Belgisch recht
 - Indien niet verboden maar ook geen wetgeving: Belgisch recht
 - Indien geregeld in dat land grondvoorwaarden van dat land toepassen (Bv.: leeftijd, burgerlijke staat, toestemming minderjarige, verplichte steriliteit, attest van psychiater, ...) - de vormvoorwaarden zijn wel volgens Belgisch recht.

Akte van aanpassing van geslacht

- Buitenlandse geboorteakte voorleggen
 - In feite niet verplicht maar beter wel want nagaan of de staat van de persoon vaststaat en de PDK kan er om vragen.
 - Kans om eerst op te maken in de DABS.
- [Verklaring](#) meebrengen (of aan het loket)
- Indien minderjarig: [verklaring](#) van de kinder- en jeugdpsychiater meebrengen
- Identiteitskaart of verblijfsvergunning

Akte van aanpassing van geslacht

- Ontvangstbewijs afleveren aan klant
- Dossier bezorgen aan PDK die de kans heeft een negatief advies uit te brengen
 - Scan van de getekende verklaring
 - Scan van het getekend ontvangstbewijs
 - Historiek van het vreemdelingen of bevolkingsdossier
 - Afschrift van de geboorteakte
 - Kopie identiteitskaart / verblijfsvergunning
- Tweede verschijning tussen 3 maanden en 6 maanden na de verklaring

Akte van aanpassing van geslacht

- Akte opmaken in de DABS
- Nieuw rijksregisternummer creëren en huidig laten annuleren
 - Persoon had al eens een rijksregisternummer met ander geslacht?
Oorspronkelijk rijksregisternummer reactiveren
- Afstamming op kinderen die reeds geboren zijn wijzigt niet
 - Een moeder blijft een moeder, ook als ze een man wordt

16. Huwelijk en verklaring wettelijke samenwoning

Huwelijksaangifte - documenten

- Een voor eensluidend verklaard afschrift van de akte van geboorte (GA)
 - Indien geboren in BE: migreer de GA of vraag de migratie aan een andere gemeente
 - Indien geboren in het buitenland:
 - Ga na of de GA opgemaakt werd of had kunnen worden in de DABS
 - Overgeschreven in Brussel of een andere gemeente voor de DABS?
 - Vluchteling? Mogelijkheid attest geboorte CGVS.
 - Afschrift / Uittreksel / meertalig uittreksel / legalisatie / vertaling
 - Onmogelijk akte te verkrijgen?
 - Landen waarvoor vervangend attest ambassade kan
 - Geboorteakte laten vervangen door familierechtbank
 - Akte van bekendheid vrederechter
 - Beëdigde verklaring

Huwelijksaangifte - documenten

- Een bewijs van identiteit
 - EID/EVK
 - Paspoort
 - Rijbewijs
 - Document van de nationale overheid met foto en identiteitsgegevens

Huwelijksaangifte - documenten

- Een bewijs van nationaliteit
 - Enkel indien niet ingeschreven in VR/BR
 - Geldig Nationaal paspoort
 - Geldige nationale identiteitskaart (enkel voor EU-burgers!)
 - Attest ambassade / consulaat

Huwelijksaangifte - documenten

- Ontbinding / nietigverklaring vorig(e) huwelijk(en)
 - Elke buitenlandse ontbinding behalve wanneer die gevolgd werd door een huwelijk in België
 - WSW / partnerschap moet ook ontbonden zijn tenzij huwelijk met elkaar
 - Controle voorwaarden WIPR!

Huwelijksaangifte - documenten

- Bewijs ongehuwde staat
 - Recent
 - Maximaal drie maanden oud of
 - Had al kunnen voorliggen tijdens inschrijving VR/BR of
 - Redelijke verklaring waarom het ouder is (moeilijkheid te verkrijgen, ...)
 - Attest eigen overheid (nationaliteit)
 - Vermelding ongehuwde staat of niet gehuwd na ontbinding
 - Principe: uit equivalent van bevolkingsregister
 - Soms gevolg van geboorteakte (Frankrijk, Afghanistan,)
 - Soms enkel mogelijk op verklaring (VS, UK)

Huwelijksaangifte - documenten

- Bewijs van inschrijving of actuele verblijfplaats
 - Enkel als bewijs bevoegdheid ABS noodzakelijk is
 - Dus niet nodig wanneer één van de partners ingeschreven in WR/VR/BR
 - Wel als:
 - Ingeschreven in België maar om gegronde reden andere verblijfplaats (gevangenis, ziekenhuis, binnenschipper, markt- of foorkramer, ...)
 - Niemand ingeschreven maar gewone verblijfplaats in België sinds meer dan drie maanden
 - Bewijsstukken beoordelen (huurcontract, schoolattesten, bewijs standplaats binnenschipper, ...)

Huwelijksaangifte - documenten

- Toestemming echtgeno(o)t(e) eenzijdige huwelijksaangifte
 - Als enkel één partner aanwezig kan zijn
 - Onderhands
 - Handtekening te wettigen door ABS indien ingeschreven of partner zet handtekening in het bijzijn van de loketbediende (indien nu wel aanwezig maar volgende keer niet meer)
 - Indien ondertekend in het buitenland, te wettigen door de lokale overheid (denk ook aan legalisatie/vertaling)

Huwelijksaangifte - documenten

- Bewijs van wetgeving
 - Controle toe te passen grondvoorwaarden niet-Belg
 - Enkel als je deze grondvoorwaarden zelf niet kan terugvinden
 - Wordt meestal afgeleverd door ambassade / consulaat

Huwelijksaangifte - voorwaarden

- Belg
 - Minimum 18 jaar (familierechter kan leeftijdsbeperking opheffen)
 - Niet onbekwaam om te huwen (vrederechter kan machtiging geven)
 - Beide partners moeten vrijwillig instemmen in het huwelijk
 - Controle huwelijksverboden:
 - Verbod tussen alle bloedverwanten/aanverwanten in de rechte opgaande en nederdalende lijn
 - Verbod tussen broers / zussen in de zijlijn
 - Verbod tussen oom/tante en nicht/neef (ophefbaar door familierechter)
 - Verbod tussen aanverwanten in de rechte opgaande en nederdalende lijn = stiefouder/stiefkind en schoonouder/schoonkind (ophefbaar door familierechter)
 - Geen huwelijk mogelijk voor de ontbinding van het eerste huwelijk, wsw of partnerschap (twee laatste: behalve bij huwelijk met elkaar)

Huwelijksaangifte - voorwaarden

- Niet-Belgen: eigen recht
 - Minimum leeftijd? Wie kan opheffen?
 - Bloed- en aanverwantschap
 - Pas op: Belgische openbare orde
 - Godsdienstelijke voorwaarden
 - Medische voorwaaden
 - Mogelijkheid dubbel huwelijk
 - Absolute minimum leeftijd
 - Geen huwelijk mogelijk tussen partners zelfde geslacht
 - ...
- Niet-Belgen: nakijken voorwaarden naam na huwelijk

Huwelijksaangifte - vormvoorwaarden

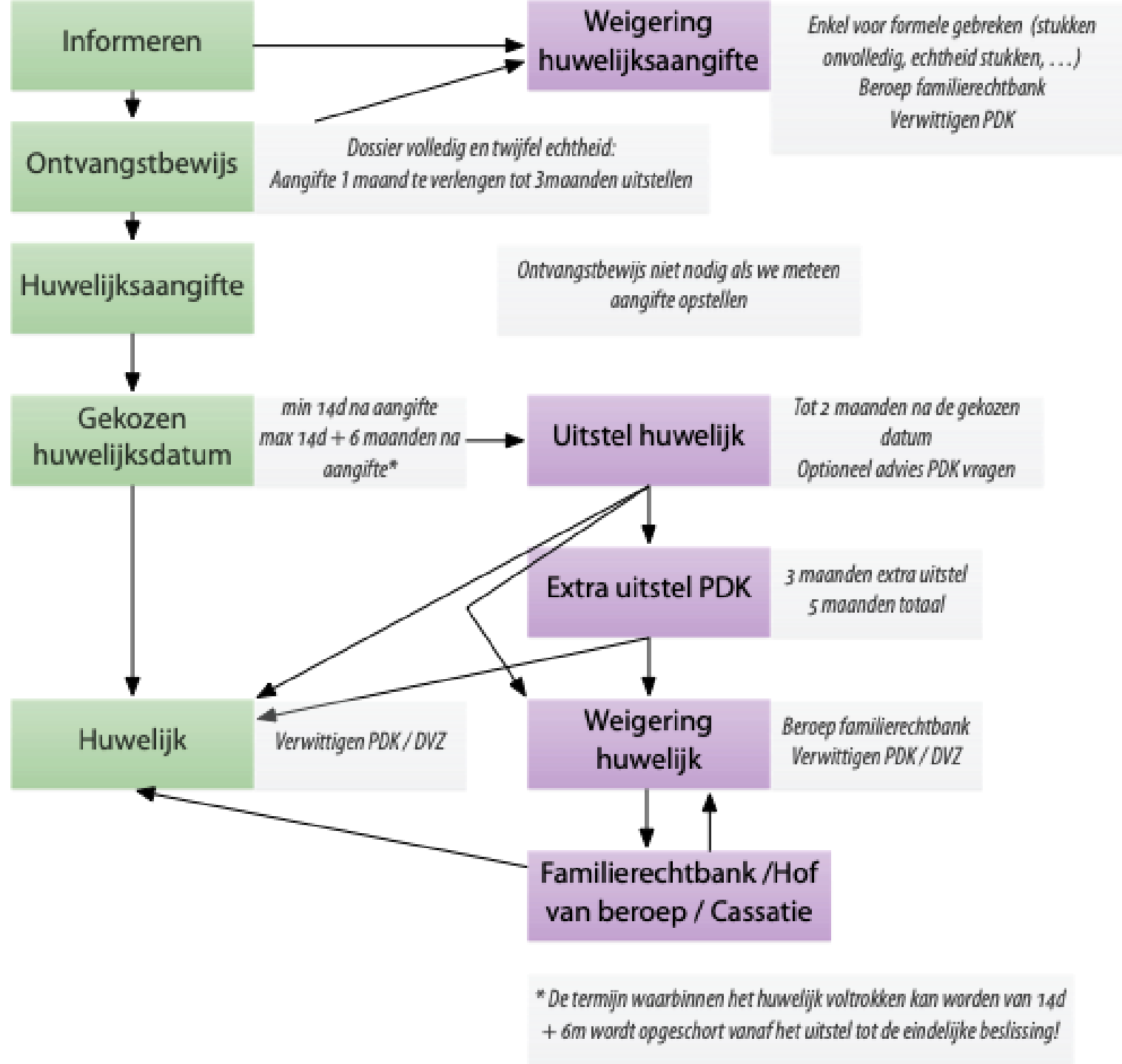
- Vormvoorwaarden altijd Belgisch recht voor huwelijk in België
 - Het huwelijk wordt voltrokken voor de ABS die de aangifte heeft opgesteld
 - Op de door de partijen gekozen dag met uitzondering van zon- en feestdagen en rekening houdende met de termijn
 - Zon- en feestdagen: tenzij beslist door de gemeenteraad
 - Termijn (zie later)
 - De ABS licht de inhoud toe van hoofdstuk VI Oud Burgerlijk Wetboek aan de partijen in het gemeentehuis
 - Gemeenteraad kan op het grondgebied van de gemeente andere openbare plaatsen met neutraal karakter, waarvan de gemeente het uitsluitend gebruiksrecht heeft, aanwijzen om huwelijken te voltrekken
 - Om de beurt verklaren de partners dat ze elkaars echtgenoot willen zijn
 - De ABS verklaart in de naam van de wet dat ze door het huwelijk met elkaar verbonden zijn
 - De ABS maakt zonder vertraging de akte op in de DABS

Huwelijksaangifte - vormvoorwaarden

- Uitzondering plaats van huwelijk: gevangenis / ziekenhuis / instelling / ten huize
 - Bevoegdheid om huwelijk te voltrekken in gevangenis / ziekenhuis indien niet anders kan
 - Door ABS van grondgebied gevangenis / ziekenhuis / ... (dus daar aangifte doen)
 - Met bewijzen (naast alle andere documenten)
 - Medisch attest voor ziekenhuis / instelling / ten huize - gaat dikwijls samen met verkorting termijn door PDK (zie verder)
 - Attest gevangenisdirecteur / instelling dat er geen zicht is op vrijlating of verlof om het huwelijk te voltrekken tijdens de huwelijksaangifte

Huwelijksaangifte - controle

- Ontvangstbewijs enkel nodig als:
 - het dossier volledig is én
 - je twijfelt aan de geldigheid of echtheid
 - Binnen de maand aangifte opmaken / verlengen tot 3 maanden
 - ≠ onderzoek schijnhuwelijk!
- Aangifte opmaken getekend door de ABS / de gemachtigde
- Weigering aangifte indien
 - onvolledig en partijen dringen aan
 - volledig na ontvangstbewijs en conclusie niet geldig / niet echt

Huwelijksaangifte - termijn

- Gekozen huwelijksdatum tijdens aangifte:
 - ten vroegste 14 dagen na de huwelijksaangifte
 - ten laatste 14 dagen en 6 maanden na de huwelijksaangifte
- Uitstel mogelijk vanaf huwelijksdatum voor onderzoek ABS
 - ABS kan het huwelijk twee maanden uitstellen
 - PDK kan bijkomend het huwelijk drie maanden uitstellen
- De termijn van 6 maanden wordt opgeschort tijdens onderzoek

Huwelijksaangifte - termijn

- Gekozen huwelijksdatum tijdens aangifte:
 - ten vroegste 14 dagen na de huwelijksaangifte
 - ten laatste 14 dagen en 6 maanden na de huwelijksaangifte
- Uitstel mogelijk vanaf huwelijksdatum voor onderzoek ABS
 - ABS kan het huwelijk twee maanden uitstellen
 - PDK kan bijkomend het huwelijk drie maanden uitstellen
- De termijn van 6 maanden wordt opgeschort tijdens onderzoek
- Parket procureur des Konings kan termijn verlengen / verkorten om gewichtige redenen
 - Bv. verlenging: visum kan niet op tijd verkregen worden
 - Bv. verkorting: medisch attest / huwelijk in extremis

Termijnen huwelijksaangifte

Vul de blauwe cellen in.

De oranje cellen worden automatisch berekend

Aangiftedatum	05/03/2024	Eerst mogelijke huwelijksdatum	19/03/2024	Laatst mogelijke datum	19/09/2024
Gekozen huwelijksdatum	12/08/2024	2m uitstel	12/10/2024	5m uitstel	12/01/2025
Beslissing na uitstel	29/12/2024				
Laatst mogelijke datum na uitstel	05/02/2025				

Vroegst mogelijke datum huwelijksaangifte

Vul de blauwe cel in.

De oranje cel wordt automatisch berekend

Geplande huwdatum	31/10/2024
Vroegst mogelijke aangifte	16/04/2024

Schijnhuwelijk

- “Er is geen huwelijk wanneer, ondanks de gegeven formele toestemmingen tot het huwelijk, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens één van de echtgenoten kennelijk niet is gericht op het totstandbrengen van een duurzame levensgemeenschap, maar enkel op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van gehuwde.”

Wettelijke samenwoning - documenten

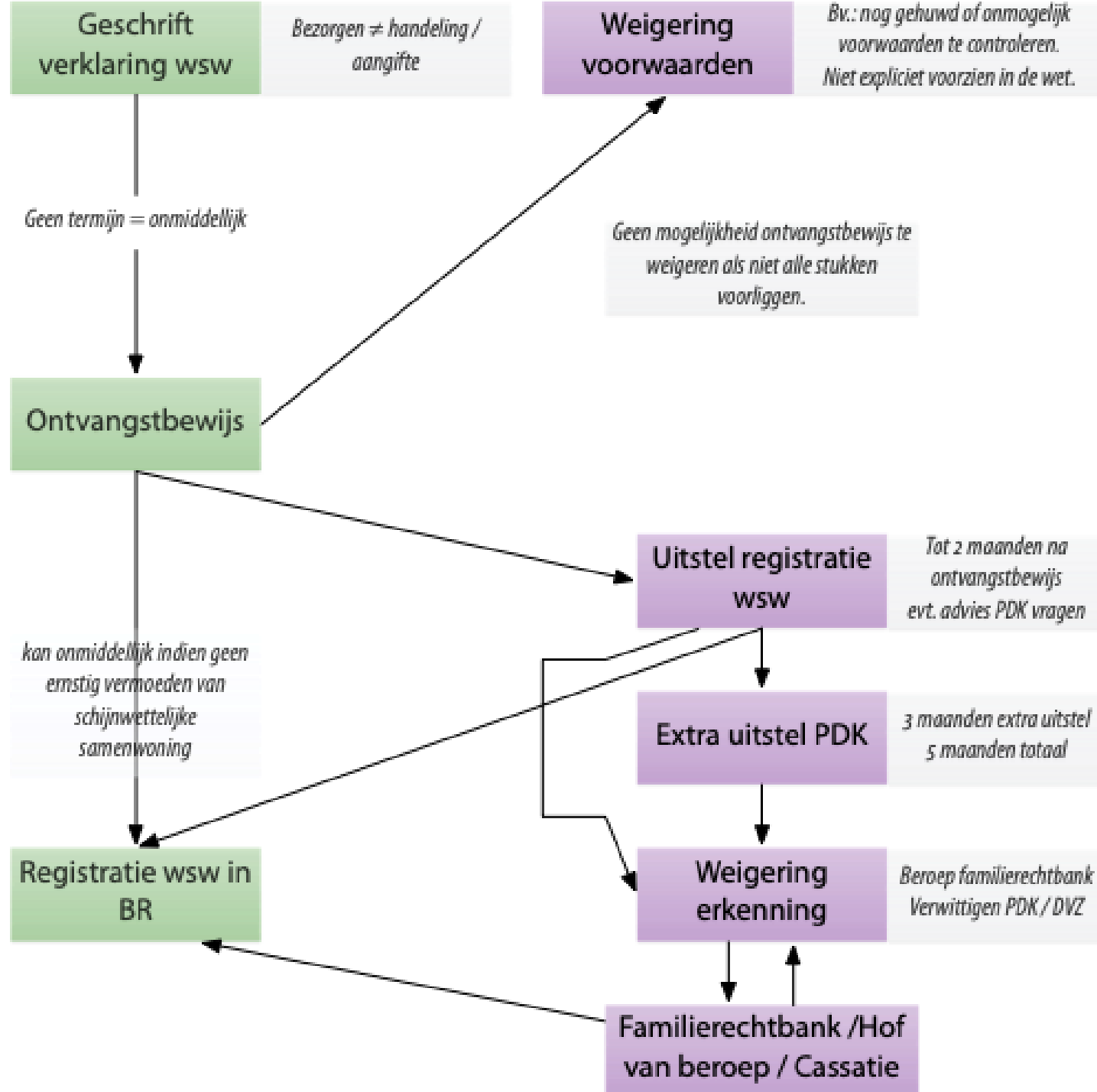
- Verklaring wettelijke samenwoning (op voorhand opgemaakt of aan het loket)
- Beiden persoonlijk aanwezig
- Bewijs identiteit en bewijs nationaliteit (cfr: huwelijk)
- Bewijs ontbinding huwelijk / bewijs ongehuwde staat

Wettelijke samenwoning - voorwaarden

- Belgen:
 - Minstens 18 jaar zijn op het moment van de verklaring
 - Bekwaam zijn om een wsw aan te gaan (vrederechter kan toestemmen)
 - Niet gehuwd zijn / niet gebonden zijn door een andere wsw
 - Gezamenlijke gewone verblijfplaats hebben (feitelijke toestand)
- Niet-Belgen:
 - Meerderjarigheidsvoorwaarden / bekwaamheid eigen recht
 - Daarnaast alle andere punten hierboven

Wettelijke samenwoning - voorwaarden

- Ontvangst verklaring -> ontvangstbewijs
- Weigering te registreren als niet voldaan voorwaarden
- Termijn onderzoek schijnwettelijke samenwoning begint vanaf ontvangstbewijs

Schijnwettelijke samenwoning

- “Er is geen wettelijke samenwoning wanneer, ondanks de geuite wil van beide partijen om wettelijk samen te wonen, uit een geheel van omstandigheden blijkt dat de intentie van minstens een van beide partijen kennelijk enkel gericht is op het bekomen van een verblijfsrechtelijk voordeel dat is verbonden aan de staat van wettelijk samenwonende”

Wettelijke samenwoning - beëindiging

- Onderlinge toestemming tegen ontvangstbewijs
 - Beiden aanwezig of één partner met authentieke en bijzondere volmacht van de andere partner.
- Eenzijdig tegen ontvangstbewijs
 - Door één partner.
 - ABS dient binnen de acht dagen bij gerechtsdeurwaardersexploot aan de andere partij te betekenen.
 - Kosten dienen vooraf door de klant betaald te worden.

Wettelijke samenwoning - ontbinding

- Door overlijden van één partner
- Door huwelijk van de partners met elkaar

17. Echtscheiding

Echtscheiding

- Onderlinge toestemming of op grond van onherstelbare ontwrichting van het huwelijk of van tafel en bed
- Altijd bij de familierechtbank, eventueel beroep bij Hof van Beroep
- Nadat het vonnis of arrest in kracht van gewijsde is gegaan, maakt de griffier een melding op de huwelijksakte of, indien die niet beschikbaar is of er een technisch probleem is, stuurt het vonnis of arrest via de DABS naar de bevoegde ABS

Echtscheiding

- Indien de griffier je een vonnis of arrest bezorgt, maak je een akte van echtscheiding op met aktebasis het vonnis of het arrest.
- Je vermeldt het aktenummer van het huwelijk of, indien niet beschikbaar, de plaats en datum van het huwelijk uit het vonnis of arrest.
- Datum kracht van gewijsde is de datum die voor alles uitwerking heeft (Bv: afstamming, nieuw huwelijk aangaan)

18. Vonnis afstamming of verbetering

Vonnis afstemming of verbetering

- Griffier bezorgt een vonnis of arrest nadat het in kracht van gewijsde is gegaan aan de bevoegde ABS.
- Opmaken gewijzigde akte op basis van het vonnis.
- Goed uitkijken met verbetering van persoonsgegevens vs een andere persoon in de akte zetten:
 - Bv.: “zegt dat de naam van de vader gelezen moet worden als x in plaats van y en de voornaam als q in plaats van r” vs “zegt dat x niet de vader is van het kind y. Zegt dat z de vader is van y”

Vonnis afstamming of verbetering

- Vervangen van een persoon in een akte

Geboorte akte - **Geboorteregister**

DABS Betrokkenen

+ Toevoegen

Hoedanigheid ↑↓	Nationaal nummer ↑↓	Naam ↑↓	Voornamen ↑↓	Geboortedatum	Geboorteplaats	Adellijke titel ↑↓
Kind	0000000000	Geboorte	Geboorte	0000-00-00	Geboorte-Plaats	
Moeder	0000000000	Moeder	Moeder	0000-00-00	Moeder-Plaats	
Vader	0000000000	Vader	Vader	0000-00-00	Vader-Plaats	
Ambtenaar	0000000000	Ambtenaar	Ambtenaar	0000-00-00	Ambtenaar-Plaats	

1 10

◀ Vorige **▶ Volgende**

Vonnis afstemming of verbetering

- Verbeteren van de gegevens in een akte van een persoon

Betrokkene toevoegen

Hoedanigheid * Vader

Heeft rijksregisternummer ☒

Nationaal nummer *

Adellijke titel -- Selecteer een optie --

Naam * ☐ Onbekend/geen naam

Voornamen (met komma's) ☐ Onbekend/geen voornaam

Geboortedatum * ☐ fictieve datum ☐ Verberg geboortedatum op afschrift/uitreksel

Geboorteplaats * ☐ Land onbekend

Annuleren Opslaan

19. Adoptie

Belgisch vonnis adoptie

- Adoptie wordt uitgesproken door de familierechtbank
- Nadat het vonnis in kracht van gewijsde is gegaan stuurt de griffier het naar de bevoegde ABS
- Opmaken akte van adoptie op basis van het vonnis
- Nakijken of een kind Belg kan zijn door adoptie

Buitenlands vonnis of akte adoptie

- Een adoptie in het buitenland is geen bevoegdheid van de ABS!
- FOD Justitie -> Federale Centrale Autoriteit (FCA) is exclusief bevoegd
- Burger biedt bij hen zelf alle documenten aan
- FCA stuurt documenten via de DABS met het oog op de opmaak van een akte van geboorte en een akte van adoptie naar de bevoegde ABS
- [Praktische leidraad](#) voor de verwerking voorzien door het beheerscomité DABS

20. Overlijden

Overlijden – opmaak akte overlijden

- Aan de hand van overlijdensattest opgemaakt door een geneesheer
 - Dit is model IIIC (één jaar of ouder) of model IIID (levenloos geboren of minder dan één jaar)
- Bewijs van identiteit: eender welk bewijs waarmee de identiteit vastgesteld kan worden.
- Optioneel: trouwboekje, aanvullen dat echtgeno(o)t(e) overleden is

Overlijden – opmaak akte overlijden

- Indien onbekend persoon maakt de ABS een proces-verbaal op dat alle informatie bevat die hij heeft kunnen inwinnen omtrent de overledene.
 - Neem info over van eventueel PV of administratieve akte politie

Overlijden – opmaak akte overlijden levenloos kind

- Kan vanaf een zwangerschap van 140 dagen
 - Ouders kunnen een voornaam kiezen – kan ook in een onderhandse akte zonder de ouders te zien (Bv.: begrafenisondernemer)
- Moet vanaf een zwangerschap van 180 dagen
 - Ouders kunnen een voornaam en een naam kiezen – kan ook in een onderhandse akte zonder de ouders te zien (Bv: begrafenisondernemer)
- Enkel als er een akte opgemaakt wordt, levert de ABS een toestemming begraven / crematie af.
- Medisch attest nodig met bewijs aantal dagen zwangerschapsduur.
- Model IIID indien opgemaakt

Overlijden – opmaak akte overlijden levenloos kind

- Op te nemen ouders:
 - Moeder
 - De vader of meemoeder die met de moeder gehuwd is
 - De vader of meemoeder die het kind voor de geboorte erkende
 - De vader of meemoeder die op verzoek en met toestemming van de moeder opgenomen wordt in de akte
- Geen controle op toe te passen recht, frauduleuze erkenning, ...
- De akte doet geen rechtspersoon ontstaan

Overlijden – toestemming tot begraving of crematie

- Crematie:
 - Bijkomend medisch attest nodig van de vaststellende of behandelende geneesheer dat letterlijk stelt dat het overlijden te wijten is aan:
 - Een natuurlijke of
 - Een gewelddadige of
 - Een verdachte of
 - Een niet vast te stellen oorzaak
 - Indien natuurlijk: ABS stelt bovendien dokter aan om de doodsoorzaak te controleren
 - Indien niet natuurlijk (drie andere opties): ABS verwittigt het parket van de procureur des Konings en kan pas een toestemming tot crematie afleveren indien PDK laat weten zich niet te verzetten (≠ vrijgave van het lichaam!)

Overlijden – toestemming tot begraving of crematie

- Crematie: Aanvraag crematie met volgende gegevens:
 - Welk crematorium
 - De bestemming van de as:
 - Uitgestrooid op de begraafplaats
 - Uitgestrooid op zee
 - Begraven op de begraafplaats
 - Bijgezet in het columbarium
 - Uitgestrooid op een andere plaats dan de begraafplaats
 - Begraven op een andere plaats dan de begraafplaats
 - Bewaard op een andere plaats dan de begraafplaats
- Begraven: Aanvraag toestemming tot begraven met volgend gegeven:
 - Begraafplaats

Geen vormvoorwaarden aan deze aanvragen - de info kan je bereiken op een document, in een mail, ...

Overlijden – toestemming tot begraving of crematie

- Bestemming van de as: (laatste drie keuzes) enkel mogelijk indien:
 - Schriftelijke bepaling van de overledene (al dan niet geregistreerd in RR)
 - Gezamenlijk verzoek van zowel echtgenoot, als de partner, als alle bloed- en aanverwanten van de eerste graad of van de ouders indien minderjarig
 - Bloed- en aanverwanten van de eerste graad = kinderen en ouders
 - Door begrafenisondernemer te bezorgen, wij controleren
 - Verzoek moet naam, voornamen, adres van de nabestaande bevatten die zorg zal dragen voor de as en de exacte plaats waar de overledene bewaard, begraven of uitgestrooid zal worden
 - Indien van toepassing: akkoord van de eigenaar van het terrein waar de overledene begraven of uitgestrooid zal worden
 - Dat kan niet op het openbaar domein

Overlijden – toestemming tot begraving of crematie

- **Bestemming van de as:** (laatste drie keuzes) enkel mogelijk indien:
 - Sinds 5 december 2016 kan elke gemeente zones afbakenen buiten de begraafplaats om te verstrooien of begraven. Dit zijn ook andere plaatsen dan de begraafplaats dus kan ook enkel met gezamenlijk verzoek of schriftelijke bepaling van de overledene (voorbeeld Antwerpen: uitstrooiing in de Schelde)
 - Sinds 15/03/2024 is hier een uitzondering op. Als de overledene geen schriftelijke bepaling heeft én er is geen echtgenoot of feitelijke partner of bloedverwanten in de eerste lijn, dan de persoon die in de lijkbezorging voorziet toch kiezen voor het uitstrooien of begraven van de as op een andere plaats dan de begraafplaats.

Begraven	Crematie	Wie kiest als de overledene geen laatste wil heeft?
Begraven op de begraafplaats	urne begraven op de begraafplaats urne bijgezet in columbarium op de begraafplaats de as uitgestrooid op de begraafplaats de as uitgestrooid op de Belgische territoriale zee de as uitgestrooid of de urne begraven op een andere plaats dan de begraafplaats (door de gemeente afgebakende zone)	de persoon die bevoegd is om in de lijkbezorging te voorzien Enkel bij gebrek aan echtgenoot /partner en bloed- of aanverwanten eerste graad
	de as uitgestrooid of de urne begraven op een andere plaats dan de begraafplaats (privé-terrein) de urne bewaren op een andere plaats dan de begraafplaats (thuis)	gezamenlijk schriftelijk verzoek van echtgenoot/partner en alle bloedverwanten eerste graad
	+ schriftelijke toestemming eigenaar privé-terrein indien geen eigendom overledene of zijn nabestaanden	
	+ bij elke bestemming kan deel van de as worden meegeven door het crematorium	op verzoek van de echtgenote of een bloed- of aanverwant tot de tweede graad of bij gebrek aan bovenstaande op verzoek van de persoon die bevoegd is om in de lijkbezorging te voorzien

Overlijden – toestemming tot begraving of crematie

- Toestemming begraven en crematie
 - Zelf laatste wilsbeschikking opzoeken (eigen gemeente) of opvragen bij andere gemeente
 - Afleveren na 24u na ontvangst van de aanvraag begraven of crematie en alles in orde
- Uittreksel overlijdensakte
 - Enkel af te leveren aan begrafenisondernemer indien hij een volmacht heeft van een rechthebbende
 - (vanaf 01/01/2025 is het uittreksel akte van overlijden vrij af te leveren)

